

## POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania A. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału we Wrocławiu

o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 24 września 2024 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z dnia 24 stycznia 2024 r., sygn. akt III AUa 772/22,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

## UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z dnia 24 stycznia 2024 r., III AUa 772/22, oddalił apelację ubezpieczonego A. C. od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 12 kwietnia 2022 r., VIII U 393/21, w sprawie o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową.

Decyzją z dnia 5 stycznia 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział we Wrocławiu, odmówił ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. Wskazał, że komisja lekarska ZUS nie stwierdziła niezdolności do pracy pozostającej w związku z chorobą zawodową.

Sąd Okręgowy oddalił odwołanie ustalwszy stan faktyczny sprawy w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego oraz na

podstawie opinii biegłych sądowych z zakresu neurologii i ortopedii (opinii głównej z dnia 21 czerwca 2021 r. oraz opinii uzupełniającej z dnia 10 stycznia 2022 r.). Sąd ustalił między innymi, że w okresie od 4 lipca 2014 r. do 30 listopada 2020 r. ubezpieczony był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. Od czasu przejścia na rentę ubezpieczony nie pracował i skarży się na drętwienie palców obu rąk. W dniu 17 sierpnia 2020 r. ubezpieczony wystąpił z wnioskiem o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. Z zakresu neurologii i ortopedii rozpoznano obustronny zespół cieśni kanału nadgarstka uznany za chorobę zawodową, bez istotnego upośledzenia sprawności manualnej; zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa, zwłaszcza szyjnego oraz nadciśnienie tętnicze. W opinii stwierdzono, że wymienione schorzenia nie powodują niezdolności do pracy na poziomie posiadanych kwalifikacji, ani w związku ze stwierdzoną chorobą zawodową - obustronnym zespołem cieśni kanału nadgarstka, ani z powodu ogólnego stanu zdrowia. Wskazano również, że rozpoznany obustronny zespół cieśni kanału nadgarstka uznany za chorobę związaną z wykonywaniem pracy stanowi przeciwwskazanie do zatrudnienia na stanowiskach wymagających monotypowych, długotrwałych czynności manualnych, natomiast na poziomie posiadanych przez ubezpieczonego kwalifikacji zawodowych możliwe jest wykonywanie pracy bez długotrwałej obsługi komputera. Sąd wskazał, że przed sporządzeniem opinii, biegli zapoznali się ze zgromadzoną dokumentacją medyczną, a także przeprowadzili bezpośrednie specjalistyczne badanie ubezpieczonego. Podkreślono również, że biegli są lekarzami o dużej wiedzy i doświadczeniu zawodowym, w tym w zakresie orzekania o niezdolności do pracy. W ocenie Sądu sporządzone przez biegłych opinie są trafne, wyjaśniają przejrzyście przyczyny, które legły u podstaw oceny dokonanej przez biegłych. Oceniając dowód z opinii biegłych Sąd zważył, iż opinie są wewnętrznie spójne, a poczynione przez biegłych ustalenia w kontekście stwierdzonych schorzeń są zgodne z zasadami doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Z tych też przyczyn Sąd uznał, iż dowód z opinii biegłych pozwolił na całościową ocenę okoliczności medycznych związanych z ustaleniem istnienia u ubezpieczonego stanu zdolności do pracy. Z tego też względu, wobec spójnego i logicznego

wyjaśnienia kwestii wymagających wiadomości specjalnych, uznano, że prowadzenie dalszych dowodów byłoby zbyteczne i prowadziłoby tylko do przedłużenia postępowania i zwiększenia jego kosztów. Zdaniem Sądu, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowił wystarczającą podstawę do wydania rozstrzygnięcia.

Sąd Apelacyjny w pełni podzielił i przyjął za własne ustalenia Sądu pierwszej instancji i wyprowadzone na ich podstawie wnioski. Sąd potwierdził, że opinia (główna i uzupełniająca) zespołu biegłych jest miarodajna i ze względu na jej stanowczość oraz jednoznaczność wystarczająca do rozstrzygnięcia sprawy. Sąd stwierdził, że żaden z obowiązujących przepisów prawa nie nakłada na sąd obowiązku prowadzenia dalszego postępowania dowodowego przez dopuszczanie kolejnych dowodów z opinii biegłych w sytuacji, gdy okoliczności wymagające wiadomości specjalnych zostały już wyjaśnione poprzez biegłego, zaś strona składa kolejne zastrzeżenia do opinii, w których nie podnosi merytorycznych zarzutów, a jedynie dąży do uzyskania opinii zgodnej z jej stanowiskiem. Stwierdzono, że sąd orzekający w postępowaniu o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy dopuszcza dowód z kolejnej opinii biegłych lekarzy, gdy opinia już wydana w sprawie wzbudza jego wątpliwości. Sąd Apelacyjny stwierdził, że opinia (główna i uzupełniająca) biegłych sądowych z zakresu neurologii i ortopedii, a więc specjalistów z zakresu schorzeń ubezpieczonego, jest w pełni przekonującym dowodem w sprawie, zatem nie zachodziła konieczność uzupełniania postępowania dowodowego. W ocenie Sądu Apelacyjnego biegli należycie określili i uzasadnili charakter schorzenia zawodowego ubezpieczonego i jego wpływ na wykonywanie zatrudnienia, biorąc pod uwagę wykształcenie ubezpieczonego, jego dotychczasowe doświadczenie zawodowe, wykonywaną pracę, zajmowane stanowiska, jak i poziom medycyny. Podsumowano, że opinia biegłych jest spójna, rzetelna, należycie umotywowana i mogła być podstawą ustaleń faktycznych i rozstrzygnięcia o zasadności odwołania skarżącego.

Powód zaskarżył wyrok w całości wnosząc o jego uchylenie oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi drugiej instancji. W skardze zarzucono naruszenie przepisów postępowania skutkujące nieważnością postępowania przed sądem drugiej instancji, to jest art. 233 k.p.c.

oraz art. 382 k.p.c. Naruszenie przepisów prawa materialnego miało dotyczyć art. 12 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 1251 ze zm., dalej jako: „ustawa emerytalna”) oraz art. 13 ust. 1 i art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej w związku z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych jednolity tekst: Dz.U. z 2022 r., poz. 2189 ze zm., dalej jako: „ustawa wypadkowa”), a także art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy wypadkowej.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej uzasadniono jej oczywistą zasadnością. W opinii skarżącego oczywista zasadność skargi polega na tym, że sąd oparł się wyłącznie na jednym dowodzie – opinii biegłych, co prowadzi do wyręczenia przez biegłego sądu. Zdaniem skarżącego okoliczność, że miał prawo do renty w związku z chorobą zawodową w latach 2014-2020 nie powinna być w sprawie pominięta.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W myśl art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Ujęta w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność podniesionych w niej zarzutów wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym

stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001 nr 3, poz. 52; z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001 nr 10, poz. 156). W orzecnictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko, że w wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 36/18, LEX nr 2508116; z dnia 29 maja 2018 r., I CSK 42/18, LEX nr 2508120). Wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta „oczywistość” winien znaleźć się w uzasadnieniu wniosku (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2018 r., III UK 127/17, LEX nr 2496323). W rozpoznawanej sprawie skarżący nie wykazał istnienia tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Nie ma wątpliwości, że sąd nie może samodzielnie dokonać ustaleń dotyczących stanu zdrowia i stopnia naruszenia sprawności organizmu pod kątem zachowania lub braku zdolności do pracy. Ograniczenie samodzielności sądu w zakresie dokonywania ustaleń wymagających wiadomości specjalnych, wynikające z art. 278 § 1 k.p.c. obejmuje również ocenę wzajemnego powiązania ustalonych schorzeń i skutków tych relacji oraz stosowanych procedur leczniczych dla ustalenia przesłanki całkowitej niezdolności do pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2009 r., I UK 138/09, LEX nr 570122). Sąd nie może - wbrew opinii biegłych, dostarczających sądowi wiedzy specjalistycznej koniecznej do dokonania oceny stanu zdrowia osoby ubiegającej się o świadczenie rentowe, w tym rodzaju występujących schorzeń, stopnia ich zaawansowania i nasilenia związanych z nimi dolegliwości, stanowiących łącznie o zdolności do wykonywania zatrudnienia bądź braku takiej zdolności - oprzeć się na własnym przekonaniu, zasadach logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej, które to kryteria ze zrozumiałych względów nie obejmują specjalistycznej wiedzy medycznej (wyrok

Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2009 r., II UK 211/08, LEX nr 509035). W rozpoznawanej sprawie Sąd Okręgowy rozstrzygał w oparciu o opinię (główną i uzupełniającą) zespołu biegłych o specjalnościach z zakresu neurologii i ortopedii. Postępowanie dowodowe wykazało, że istniejące schorzenie (obustronny zespół cieśni kanału nadgarstka, zmiany dyskopatyczne kręgosłupa, nadciśnienie tętnicze) nie powoduje istotnego upośledzenia sprawności manualnej, a zatem sprawność organizmu ubezpieczonego nie jest ograniczona na tyle, by było możliwe stwierdzenie niezdolności do pracy.

Specyfika dowodu z opinii biegłego polega między innymi na tym, że jeżeli taki dowód już został przez sąd dopuszczony, to stosownie do treści art. 286 k.p.c., opinii dodatkowego biegłego można żądać jedynie „w razie potrzeby”. Nie można przyjąć, iż sąd zobowiązany jest dopuścić dowód z kolejnych biegłych w każdym przypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 15 lutego 1974 r., II CR 817/73, LEX nr 7404; z dnia 18 lutego 1974 r., II CR 5/74, LEX nr 7407; z dnia 15 listopada 2001 r., II UKN 604/00, PPIPS 2003 Nr 9, poz. 67). Potrzeba powołania innego biegłego powinna zatem wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczasowej złożonej opinii (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1974 r., I CR 562/74, LEX nr 7607). Przy czym potrzebą taką nie może być przeświadczenie strony, że dalsze opinie pozwolą na udowodnienie korzystnej dla strony tezy (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 27 czerwca 2001 r., II UKN 446/00, OSNP 2003 nr 7, poz. 182; z dnia 29 listopada 2016 r., II PK 242/15, LEX nr 2202494). Sądy stwierdziły, że opinia wraz z uzupełnieniem nie zawiera luk, jest należycie uzasadniona oraz weryfikowalna.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej ma w rozpoznawanej sprawie wynikać z faktu, że sąd oparł swoje rozstrzygnięcie o tylko jedną opinię biegłych. Jednakże przywołanie powyżej zapatrywania na właściwe w sprawie przepisy nie tylko uniemożliwiają potwierdzenia trafności zapatrywania skarżącego, lecz potwierdzają, że Sąd drugiej instancji prawidłowo ustalił oraz zastosował relewantne w sprawie normy.

Ze względu na powyższe argumenty, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[a]